

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Fülföldre egész évre 250.— L.

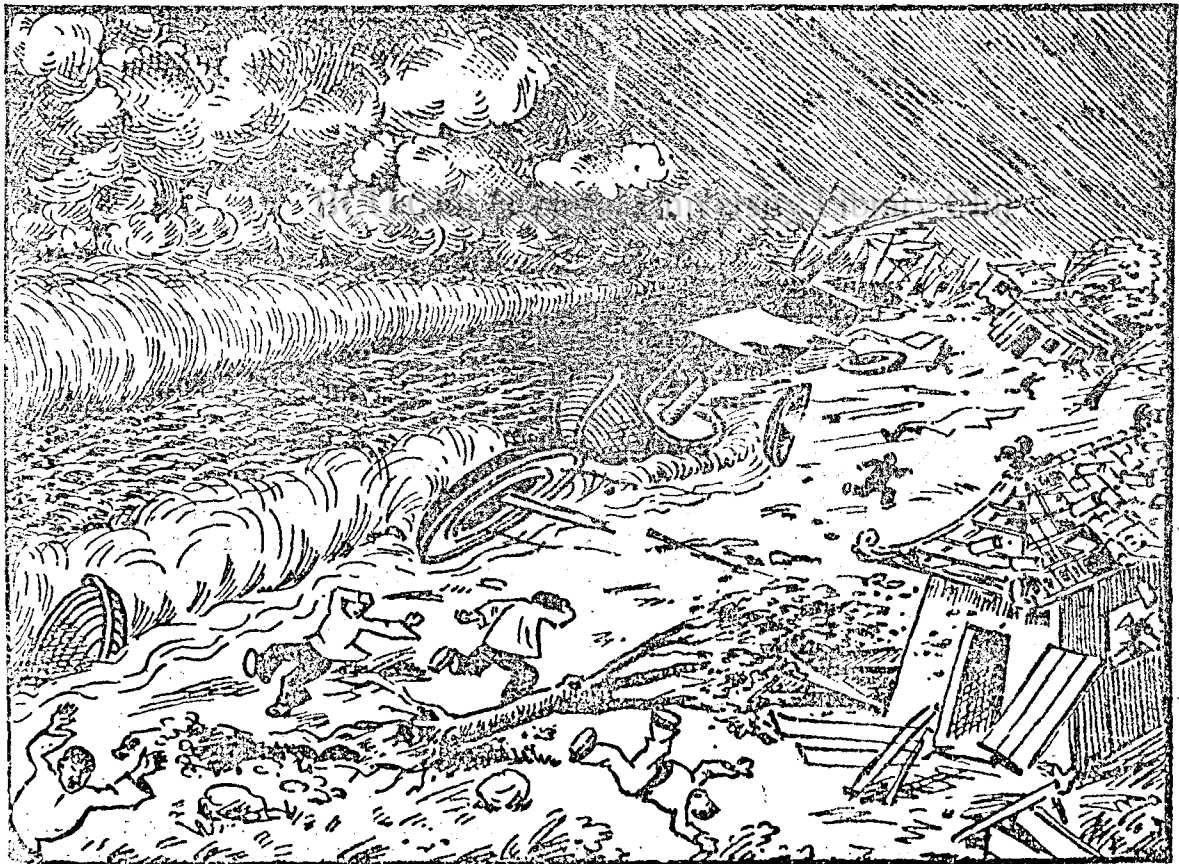
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Örökös nyugtalanság földje.

Japán ellen az utóbbi években nagy ellenérzés fejlődött ki az európai hatalmak körében. A közvetlen okot az szolgálhatta az ellenes hangulat kialakulására, hogy Japán

kenységét. Az ipari és kereskedelmi élet terén Japán nagy aggodalmakat keltett a maga készítményeinek utólérhetetlen olcsóságával. Mélyebb okot szolgáltat a Japán ellen

gyveres támadást intézett. Kína ellen s a szülőföldjébe merült, szétzilált országnak legfontosabb részét, Mandzsuriát, elfoglalta és külföldi országgá alakította.

De a japánok egyéb műveleteikkel is megdöbbentették az európai hatalmak féltő-

való tömörülésre az az aggodalom, hogy a nagyvívű népességű és jól szervezett ország előbb Mandzsuriából kiindulva, megkezdje nagy fegyveres küzdelmét Azsia meghódítására. A külpolitika mostani alakulásait, meglepő fordulatait ez az aggodalom

teszi érthetővé. Ki gondolt volna csak egy évvel is ezelőtt arra, hogy Oroszországot fölveszik a Népszövetségbe! Franciaország részéről még föl lehetett tételezni ezt a váratlan lépést, mert a francia államférfiak minden eszközt hajlandók megragadni és minden kapcsolatot készek megteremteni, ami országuknak a német támadások ellen támogatást ígér.

De Oroszország népszövetségi tagságához Anglia is hozzájárult, amely ország pedig mostanáig minden követ megmozgatott a bolsevista rendszer megdöntésére.

A nagy változásnak az a magyarázata, hogy ma már Anglia is jobban fél Japán hódító szándékaitól, mint Oroszországtól. Az angolok legfontosabb ázsiai birtokait: Indiát ma már inkább Japán fegyveres terjeszkedése veszélyezteti, mint a bolsevista izgatás zavarkeltő működése.

Anglia, Oroszország, Franciaország tehát ma már egy szőnyegen tárgyalják és védik érdekeiket. Hogy aztán ez a csoportosulás használ-e a béke végleges megszilárdításának? Bizonyos, hogy a hatás ellenhatást szül s ma már azon riadozik a szóbanforgó három ország sajtója, hogy Japán viszont Németországgal kötött titkos fegyveres szö-

vetiséget. Vagyis miután Lengyelország is ma már inkább huz Németországhoz, mint Franciaországhoz, Olaszország magatartása még bizonytalan, meg lehet állapítani, hogy Japán sem maradna támasz nélkül egy közeli háboru megvívásában.

A jelek mindenesetre arra vallanak, hogy az új háboru kitörését az ázsiai bonyodalmak fogják előidézni.

Japánt a természet is szinte évről évre figyelmezteti, hogy mostani területén nem folytathatja fejlődő és népességben, katonai erőben megduzzadt életét. Legutóbb is rettenetes csapás riasztotta Japánt lakóhelyének veszedelmeire. A rémes oceáni szél, a *tajfun*, a szigetország legértékesebb részeit romba döntötte. Az épültek százazrei pusztultak el rövid órák alatt s halottak és sebesültek tízezrei s nyelték meg a borzalmas szélvihart.

A megismétlődő természeti csapások miatt tehát 60 milliónyi nép, amely tele van hősi erényekkel és nagyra hivatott képességekkel, nem leli honát saját hazájában, csoda-e, ha új földet és új életet keres a maga számára?

A „sárga veszedelem” — amint Japán hódító törekvéseit Európában nevezik — bizonyosan hatalmas lökést kapott a múlt napokban lezajlott természeti csapástól.

Mit tegyenek az adósok?

A „Magyar Nép” előző számaiban jeleztük, hogy a konverziós törvény végrehajtási idejének kezdőpontja közeledik. Mai számunkban közöljük, hogy a miniszterelnök a prefektusokat utasította, hogy mindent tegyenek meg a konverziós törvény végrehajtásának érdekében. A kormány nagy súlyt fektet ugyanis a fizetési esedékesség napjának pontos betartására és hogy azt semmi esetre sem fogják elhalasztani, jellemzi a pénzügyminiszter kijelentése. A pénzügyminiszter szerint a kormány inkább lemond, de semmiféle újabb halasztásba nem egyezik bele. A konverziós törvény rendelkezéseit tehát nem fogják megváltoztatni, a törvény véglegesnek tekinthető és így engedelmességre kell rendelkezésnek.

A konverziós adósok tehát gondoskodjanak arról, hogy a november 15-én esedékes összeget pontosan fizessék ki, mert különben

elvesztik konverzióra való jogosultságukat. Aki november 15-én nem fizeti ki a törvény által előírt részletet, elveszti a konverziós törvényben biztosított kedvezményt és a hitelezőnek joga nyílik arra, hogy a leszállított követelést perelje.

Minden adós tehát saját maga, családja és nemzete iránti kötelességét teljesíti, ha a konverziós törvény rendelkezéseit betartja. Aki ugyanis nem engedelmeskedik a törvény előírásainak, per alá kerül és a perrel járó költségek adósságát annyira fel fogják szaporítani, hogy végeredményben a konverziós kedvezménye elenyészik. Okosabb dolog tehát rendesen és a törvényes szabályoknak megfelelő módon rendezni az adósságot.

Lássuk mit kell most fizetni a kisgazdának és birtokosoknak? A fenti csoportba tartozó adósok felére csökkentett tartozásaikkal 17 év alatt kell, hogy kifizessék. Most 200

fél százalékos részletet kell fizetni. A fenti csoportba tartozó adósok, ha vállalják, hogy két év alatt kifizetik tartozásaikat, az eredeti adósságnak csupán 30 százalékát kell, hogy kifizessék. Ezek az adósok most, az első felében, november hó 15-én esedékes részlet felében az eredeti tartozás 7 és fél százalékát, továbbá a 3 százalékos kamatokat kell, hogy kifizessék. Megjegyezzük, hogy az ilyen módon kifizető adósok más kedvezményre nem tartozhatnak igényt, vagyis például nem követelhetik azt a 6 százalékos engedményt, ami kijár a 17 év alatt törlesztő adósnak. Világos dolog, hogy ez a megoldás a legkedvezőbb az adós részére, mert adósságának 70 százalékát, tehát csaknem háromnegyed részét elengedi a törvény. Ez olyan nagy engedmény, hogy ha valaki takarékosan és ésszel gazdálkodik, 2 év természetből kifizetheti tartozását. Ez óriási tény, amint azt az alábbi példával igazolni fogjuk.

Aki a konverziós törvény azon rendelkezését veszi igénybe, hogy adósságát 70 százalék engedménnyel 2 év alatt fizeti ki, az például 10 ezer lej tartozását 3 ezer lejjel kifizetheti. Ehhez az összeghez még hozzá számítják a hátralékos kamatot.

Tanácsoljuk, hogy minden adós irjon alá községi elöljáróság előtt nyilatkozatot és annak egy példányát adja át hitelezőjének. Ebben az írásban az elöljáróság igazolja, hogy mennyi volt az adós 1933. évre megállapított globális adó jövedelme. A törvény ugyanis elrendeli, hogy a konverziós törvény kedvezményében csak azok részesülnek, akik-

nek összes adóssága meghaladja az évi globális adó jövedelmük felét. A nyilatkozatnak tehát magában kell foglalnia az adós összes adósságának és az 1933. évre megállapított globális adó jövedelmének kimutatását.

A konverziós törvény 52-ik szakasza kimondja, hogy a hitelező bankok jogosultak veszteségeiket a betétesekre, mint hitelezőkre áthárítani. Ez újabb veszedelmet jelent az adósokra nézve, ha nem fizetik ki gyorsan tartozásaikat. A betétesek ugyanis nem akarják magukra nézve kötelezőnek elfogadni a törvény rendelkezéseit és nem egyeznek bele, hogy a bankok betétjeik névértékét leszállítsák. *Igy könnyen megeshetik, hogy a törvényt a betétesek javára és adósok kárára módosítani fogják. Tehát már csak ezért is ajánlatos mielőbb kifizetni az adósságokat.*

Ha van olyan adós, aki a törvény nagy engedményei ellenére sem tudja tartozását kifizetni, annak azt tanácsoljuk, hogy *kössön hitelezőjével egyezséget*. Ilyen módon a jövőre biztosíthatja hitelét. Már pedig hitel nélkül, mint az utóbbi három év tapasztalatai bebizonyították, senki sem tud élni. Érhetik az embert elemi csapások, váratlan károk és ha nincs hitele, csak uzsorásoktól kaphat kölcsönt. Hogy ez mit jelent, mindenki tudja. Szomorú tönkremenések és koldusbotra jutások egész sorozatai gazolják, hogy hitel nélkül nincs egészséges gazdasági élet. Ha mindenki teljesíti a konverziós törvényben előirt rendelkezéseket, remélhetjük, hogy a legrövidebb idő alatt megint visszaáll rendes hitel-életünk.

Szentkirályi Andor.

Külföld

ig mindig a kisebbségek... A Népszövetség mostani... a megszokottnál sokkal... módon foglalkoztak... kisebbségi kérdéssel. Ennek... képen abban van, hogy... ország népszövetségi... zottja, Eckhardt Tibor... zőri felszólalásában részle... zonyító adatokkal támo... ismertette a magyar ki... g helyzetét az utódalla-

mokban. A nagy tanulmányra... valló, komoly és tárgyilagos elő... adás igen nagy hatást tett a... Népszövetség tagjaira s azt nem... tudta meggyöngíteni az érdekelt... államok megbizottjainak vála... sza, amely tagadásra és Magyar... ország elleni vádaskodásra szo... ritkozott. Eckhardt Tibor vála... szában erre azt indítványozta, hogy semleges nemzetközi bizott... ság vizsgálja meg a kisebbségek... helyzetét valamennyi utódállam... ban, azonban Benes esch külügy... miniszter visszautasította a való

helyzet megállapításának ezt a... legalkalmasabbnak látszó mód... ját. Már ez a visszautasítás is... bizonyítja a világ előtt, hogy a... kisebbségek helyzete csakugyan... becsületese és igazságos rendo... zésre vár.

A keleti békeszövetség. Hogy... sem Németország, sem Lengyel... ország nem voltak hajlandók eh... hez a francia tervhez csatlakozni... a francia diplomácia — a kis... antanttal karöltve — legalább... Magyarországot kísérelte meg... reábirni a csatlakozásra. A ma-

Minden okos kisgazdát érdekelnek az
olcsón megszerezhető és megbízható

haszon és fajbaromfitenyésztési cikkek és felszerelések.

Keltetőgép, Műanya, Vértvizsgált faj-tenyészállatok, Tenyész és Keltőtojások minden fajban. Műtakarmánytáplisztek, Baromflivész elleni szérumok, Fertőtlenítő szerek, Szétszedhető baromfiólak, Mintatelepek, tervdrajzok, Oltvány-Kötszerek, Fertőtlenítő és Permetezőgépek és minden gazdasági ágat felölelő cikkek.

Kérjen ingyen árjegyzéket!

B. ADORJÁN JENŐ CLUJ-KOLOZSVÁR,
Calea Mofilor 87 — Telefon: 11-68. — Válaszbélyeg mellékelendő

gyar kormány nem utasította mereven vissza a gondolatot, de az erre vonatkozó tárgyalások megkezdése előtt a magyar kisebbség jogainak intézményes biztosítását kívánta a kisantant államoktól. Ennek a kívánságának teljesítését az utódállamok nem ígérték meg s így nem kerülhetett még sor a Magyarországgal való érdemleges tárgyalásra sem, viszont olyan hírek jelentek meg francia újságokban, amelyek szerint Magyarország szakított az olasz barátsággal és titkos szövetségi szerződést kötött Németországgal. A magyar kormány a leghatározottabban megcáfolta ezt a híresztelést és kijelentette, hogy Magyarország változatlanul ragaszkodik az olasz barátsági szerződéshez.

Ausztria függetlensége. Az európai politikának ez a legnehezebb kérdése még mindig távol áll a végleges megoldástól. A francia kormánynak az volt a terve, hogy Anglia, Olaszország és Franciaország együttesen biztosítsák Ausztria függetlenségét, még pedig úgy, hogy annak megsértője ellen mindhárom állam fegyveresen lépjen fel. Az angol kormány azonban ezt a megoldást nem fogadta el, mert nem érdekli olyan közvetlenül Ausztria, hogy függetlenségének megvédésére háboruba bonyolódjék. Így azt a francia tervet megbukottnak lehet tekinteni mert Magyarország és Fran-

ciaország — az olasz-szerb ellentétre tekintettel — aligha kötnék külön, Anglia nélkül, ilyen értelmű szerződést. Ezért valószínű, hogy csak ünnepélyes nyilatkozat fog elhangzani Ausztria függetlenségéről s a Népszövetségre bizzák az intézkedést, ha mégis megsértenék azt. Ez a megoldás pedig — legalább is az eddigi tapasztalatok után — alig jelent komoly védelmet Ausztria részére, ellenben az előzetes tárgyalások sikalmasak voltak olasz-francia barátkozásra, ami — a komoly angol újságok szerint — elfordította Szerbiát Franciaországtól. Ez az eset is bizonyítja, hogy mennyire bonyolultak Európa politikai viszonyai. De bizonyítja az is, hogy nem erővel és tegyverrel, hanem csak békés eszközökkel, becsületes szándékkal és megértéssel lehet ezeket a viszonyokat rendezni.

Alkotmányváltozás Franciaországban. Dumerg francia miniszterelnök hatalmas rádióbeszédben hívta fel a francia nemzet figyelmét az alkotmány megváltoztatásának szükséges voltára. A változás tulajdonképeni tartalma még ismeretlen, de a legnagyobb valószínűség szerint a kormánynak s a köztársaság előképének jogkörét fogják kibővíteni. Hogy minden időben, minden eshetőségre készen álljon a kormány, az országgyűléstől függetlenül is, ha kell.

Franciák Magyarországon. A francia képviselőház külügyi bizottsága elnökének vezetésével a francia országgyűlésnek ötszáz tagja látogat közelebről Magyarországra, az ország helyzetének tanulmányozására. Ez is bizonyítja, hogy Magyarország háború utáni elszigeteltsége megszűnt s hogy komoly tényezője lett Európa politikai életének.

Hány ember van ma, aki hisz a csodában? A felelet egyszerű! Aki végiglapozza a „Déliabáb” című hetilapot, az hisz benne. Miért? Ami szép, érdekes és izgalmas történik a rádió, színház és mozi világában, pompás cikkekben és ragyogó képek sokaságában elevenedik meg hétről hétre az igen olcsó „Déliabáb” 100 oldalán. A budapesti és külföldi műsorok pompás képeket és érdekesítő riportokkal szelgálják a rádióhallgatók seregét. A „Déliabáb” rádióműsora a legelső! Győződjék meg róla! A film világa mindenkit érdekel és erről a világról ad a „Déliabáb” intim tudósításokat és pompásabbnál pompásabb képeket. Méltóan egészíti ki a „Déliabáb” gazdag és változatos tartalmát az állandó szindarab és regény. A „Déliabáb” 100 oldalon közel száz képpel valóban csodaszámúba megy. Vegye meg és Ön is hiszni fog a csodában.

Új regény a Régi Kolozsvárról

Nagy Péter. A főtéri nagy ház című érdekes mesés-zöves regény-újonsága s halkszavu muzsikájú óra linomságával idéz egy darab életet a város múltából. — Előreláthatólag a könyv sikere meg fogja közelebbi szerző. O kedves Kolozsvár című könyvének óriási sikere annál is inkább, mert a könyv épp a kiadó nagyon mérsékeltén csak 60 leuban szabta meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó

MINERVÁNÁL

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(vot: Deák Ferenc-ú) 112.

Irassuk gyermekeinket szakiskolába!

A magyar vezető körök már több ízben kifejezést adtak annak a felfogásuknak, hogy a magyar ifjúságot gyakorlati pályákra kell nevelni. Évről-évre, sőt napról-napra mindjobban bebizonyosodik, hogy a magyarság előtt a közhivatali pálya teljesen bezárul, mégis ifjúságunk legnagyobb tömege gimnáziumot végez. Nyolc éven keresztül kinlódik a gyermek a nehéz gimnáziumi tananyaggal, nyolc éven át hozza a súlyos anyagi áldozatot a szülő, míg elvégezteti a középiskolát gyermekével s mi az eredmény? Az érettségi vizsgákon alig tíz százalék megy át. Akiknek sikerül az érettségijük, azok mehetnek tovább, egyetemre, főiskolába, de mi lesz azokkal, akik elbuktak? Közhivataloknál nem tudnak elhelyezkedni, mint régebben, ipari és kereskedelmi vállalatok pedig nem veszik fel, nem alkalmazzák őket, mert nincs semmi szakképzettségük. Így évről-évre csak nő az ifjú magyar szellemi proletáriátus tábor, amely aztán reménytelen sorsáért az öregeket akarja felelőssé tenni. Pedig ha magukba szállnak, könnyen rájöhetnének és beláthatnák, hogy a sorsdöntően végzetes lépést ők követték el, amikor az intő figyelmeztetés dacára is a gimnáziumi tanulmányok mellett tartottak ki.

Éppen ezért ismételtén és nyomatékosan felhívjuk a magyar szülőket: adják gyermekeiket gyakorlati pályákra, neveljenek belőlük intelligens gazdákat, iparosokat, kereskedőket. És itt elsősorban a falusi szülők felé fordulunk. A székelykeresztúri unitárius gazdasági iskola mellett a folyó tanévben megnyitja kapuit az erdélyi rómkath. Egyházmegyei Tanács

radnóti gazdasági iskolája is. Mindkét iskolába már négy csemetével is lehet iratkozni, de amelyik szülő teheti, hogy előbb négy középiskolát végeztessen gyermekével, az jobban teszi, ha a négy gimnázium elvégzése után iratja be gyermekét a gazdasági iskolába. Így megadja fiának az általános műveltség alapismereteit, és olyan szakismertet és szaktudást, ami busásan meghozza a kamatokat. A gazdasági iskolák tanulmányideje mindössze két évig tart és utána a tanuló csak egy éves katonai szolgálatra van kötelezve, mint az állászi iskolára kényszerített önkéntes.

A városi szülők az ipari és kereskedelmi pályákra képezik ki gyermekeiket. Sajnos a magyar tannyelvű ipari szakiskola kérdése még nincs megoldva, de kereskedelmi szakiskoláink vannak. Nemrégiben állította fel a református egyház a brassyói felsőkereskedelmi iskolát és a kolozsvári felsőkereskedelmi iskolának is van magyar tannyelvű tagozata. A felsőkereskedelmi iskolákba négy középiskola elvégzése után lehet beiratkozni, tanulmányideje négy évig tart. A kereskedelmi iskolát végzett ifjak még a gazdasági válság legsúlyosabb éveiben is majdnem mind elhelyezkedtek.

Azok a szülők pedig, akik nem bírják el a középiskolai tanulmányok költségeit, vagy ha gyermekük éppenséggel nehezen tanul, ne riadjanak vissza a gyermeket egy jó nevű iparoshoz vagy kereskedőhöz tanoncnak adni. Hányan vannak nyolc gimnáziumot végzett ifjak, akik egyéb elhelyezkedés hiányában (késő bánat) tanoncnak állnak be. Ezen fiúk közül egyik sem

bánta meg a tanonc éveket, hanem inkább a gimnáziumi tanulmányokat. Többel beszéltem, aki őszintén mondta, hogy jobb lett volna, ha a négy gimnázium után mindjárt tanoncna megy.

Fiaink ma már csakis a gyakorlati pályákon találhatják meg a boldogulásukat s minden szülőnek az a kötelessége, hogy gyermekét ebbe az irányba nevelje, ha szívében viseli gyermeke sorsát és jövőjét.

(o. j. gy.)

Belpolitikai hírek

Elhalasztották a parlament megnyitásának idejét. Terv szerint a parlament október hónapban kezdette volna meg működését. Tekintettel arra, hogy a kormány több törvényjavaslatot készít elő és a király Franciaországba utazik, a parlament megnyitása későbbi időben fog történni. Valószínűleg november hónap közepén nyitják meg a parlamentet.

Megtartják a megyei és községi választásokat. A belügyminiszter értekezletre hívta össze Bukarestbe a prefektusokat. A rondes közigazgatási ügyeken kívül a prefektusokat utasította a miniszter, hogy minden megyében és községben, ahol jelenleg interimár bizottságok működnek, meg kell tartani a közigazgatási választásokat. Hír szerint a közigazgatási választásokat október végéig mindenütt meg fogják tartani.

Utólagos sajnálkozás. Dr. *Ab-rudbányai* Ede, magyarpárti képviselő a székelykeresztúri unitárius zsinat betiltása miatt tiltakozást terjesztett a külföldi utjáról visszatért Lapedatu miniszter elé. A miniszter nagy fi-

gyelemmel hallgatta végig a magyar képviselőt és átvette tőle az írásban foglalt tiltakozást. Majd sajnálkozását fejezte ki, kijelentve, hogy a távolléte miatt történhetett meg a sajnálatos eset. Az elismert vallásfelekezetek ugyanis gyűléseiket szabadon tarthatják. A miniszter sajnálkozása nem változtat azon a szomorú tényen, hogy Erdély unitáriusai nem tudták nagyfontosságú zsinati gyűléseiket megtartani.

Megszilárdult a kormány helyzete. Nehány nappal ezelőtt, bukaresti hírek szerint, küszöbön állott a Tatarescu kormány lemondása. Közben már találgatták hogy melyik párt kap megbízást kormány alakításra? A hírek nem bizonyultak igaznak. Tatarescu miniszterelnök tovább is kormányon marad. Sikerült Tatarescunak „Bratianuval, a liberális párt elnökével is meg egyezni. A liberális párt elnöke felhatalmazta Tatarescut, hogy a kormányt tetszése szerint szervezze át. A kormány átszervezése különben már megkezdődött. Todorescu alminiszter lemondott, Mavrodí alminiszter meghalt. A megüresedett helyekre Jamandi alminisztert és Titeanut neveztek ki.

Bünvádi feljelentést tettek a gyergyószentmiklósi primár ellen. Dr. Cămpian Maximilian gyergyószentmiklósi primár ellen egyszerre két bünvádi jelentést is adtak be. A feljelentések szerint a gyergyószentmiklósi primár egy ügyvédet és egy lelkeszt nagyobb összegekkel károsított meg.

Maniu és Vajda között kiujult az ellentét. Nehány héttel ezelőtt úgy látszott, hogy Maniu és Vajda ki fognak békülni. A nemzetipárt két vezére közben részt vett közösen gyűléseken és

beszélgettek is egymással. A béke azonban nem állott helyre közöttük — legalább is a jelek azt mutatják. Vajda több gyűlésen éles támadást intézett Maniu hívei ellen, őket farizeusoknak nevezte, akik a király személyéről meg nem engedett módon sugdolóznak. Így hát tovább tart az ellentét a román nemzetipárt kebelében.

A prefektusokat is bevonják a konverziós törvény végrehajtásának érdekében. Tatarescu miniszterelnök utasította a prefektusokat, hogy mindent tegyenek meg a konverziós törvény végrehajtása érdekében. Elrendelte a prefektusoknak, hogy magyarázzák meg a népnek, miszerint a kormánynak elhatározott szándéka a konverziós törvényt végrehajtani. Az ország pénzügyi élete feltétlenül megkívánja, hogy a törvény rendelkezéseit mindenki pontosan betartsa, mert csak így remélhetjük, hogy rendszeres kerékvágásba jut hitel-életünk.

Eltűntek a Skoda-ügy okmányai. A Skoda-ügyben váratlan fordulat történt. Megállapították, hogy a legfontosabb igazoló okmányok eltűntek. Például egy ötezer milliós fegyverszállítvány rendelésre vonatkozólag semmiféle igazoló okmányt nem tudtak találni.

A

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.

Hírek

Szaporítják az adóvégrehajtókat. A pénzügyminiszter több adóvégrehajtót nevezett ki. A kinevezésekből arra lehet következtetni, hogy az adóbehajtást meg fogják szigorítani.

Szomoru az érettségi eredménye. Az ősszel megtartott érettségi vizsgálatok szomoru eredménnyel végződtek. A magyar fiuknak háromnegyed része elbukott.

Beszüntették a nagysármási állami iskola magyar tagozatát. A kolozsmegyei Nagysármás község magyar lakosságát váratlan csapás sújtotta. Az állami iskola magyar tagozatát megszüntették. Csupán azt engedélyezték, hogy hotenként néhány órában át taníthassák a tanítók a magyar nyelvet. A nagysármási magyar telepesek körében óriási elkeseredés van a szigorú intézkedés miatt.

Meg kell egyezni a pénzügyintézeteknek betéteseikkel. A konverziós törvény 56-ik szakasza előírja, hogy a pénzügyintézetek október 7-ig meg kell, hogy egyezzenek betéteseikkel a betétek visszafizetésének módozataira vonatkozólag. Az egyezkedés célja, hogy rendet lehessen teremteni az adósok és betétesek viszonyában. Az új törvény ugyanis a pénzügyintézetek veszteségeit, amelyek az adósok nemfizetéséből származnak, a betétesekre hárítja. Azok az intézetek, amelyek kényszeregyezésben vannak, bármikor megkötöhetik betéteseikkel a magán-egyezséget. Amennyiben valamelyik intézet nem tudna meg egyezni betéteseivel, fel kell számolnia. Minthogy bármely pénzügyintézet felszámolása mindég az alaptőke és betétállomány csak-

A Magyar Nép megbecsülése.

...nem teljes megsemmisülésével
...ár, a betételeseknek érdeke, hogy
...egyezséget saját védelmükre
...megkötésük.

Meghosszabbították a diákok
...vasuti féljegyét. A vasut vezér-
...igazgatósága rendeletet adott ki
...a diákok és iskolás növendékek
...féljegykedvezményének meg-
...hosszabbításáról. A rendelet sze-
...rint a kedvezményt a diákok és
...tanulók október 15-ig élvezik.

A rendőrtisztek után az orvos-
...sokra kerül a sor! A kormány a
...rendőrtisztek körében nagy ros-
...tálást végzett. Sok, magasrangu
...rendőrtisztet bocsátottak el állá-
...sából. A kormány úgy látszik
...nem elégedett meg a rendőrtisz-
...tek megrostálásával, hanem to-
...vább folytatja az elbocsátást az
...orvosok körében. Hír szerint, rö-
...videsen ötszáz körorvost fognak
...felmenteni állásából. A tisztvi-
...selők megrostálásánál kétségki-
...vül pártérdekek vezetnek a kor-
...mányt.

Petróleum után kutatnak Er-
...délyben. A földgáz részvénytár-
...saság Erdély több vidékén kutat
...petróleum után. Hír szerint az
...erdélyi földgázmező több pont-
...ján kaptak a föld méhében olyan
...anyagot, amelyikből arra lehet
...következtetni, hogy petróleum
...forrás van alatta. A kutatásokat
...most nagy erővel folytatják,
...hogy a peróleum forrásokat fel-
...tárhassák.

Erdélyben vadászik a király.
...Károly román király nagy kísé-
...rettel Szászrégenbe érkezett. A
...király néhány napig Szászrégen
...vidékén fog vadászni.

Tűz pusztított Avasfelsőfalun.
...Berinde Mihály és Berinde Já-
...nos avasfelsőfalusi (Szatmár
...megye) gazdák udvarán tűz
...pusztított. A két gazda kára 190
...ezer lejre rug. A kár nem térül
...meg, mert a két gazda nem biz-
...tosította épületeit.

Igyekeztünk, hogy a Ma-
...gyar Nép minél többet és minél
...jobbat adjon olvasóinak, előfize-
...tőinek sok esetben jutalmazták
...elismerő levelekkel. Ezek közül
...az elismerő levelek közül ki kell
...emelnünk id. *Abrahám Lajos*
...*feketetői (Bihar megye) előfize-*
...*tőnk levelét. Abrahám a követ-*
...*kezőket írja:*

„Előbbre is megyek, nevezet-
...esen kérdzem a szerkesztőséget,
...miserint tegyen számítást, hogy
...mennyit kellene fizetnem, illetve
...milyen nagyságu összeg lenne
...elegendő ahhoz, hogy a lapot
...egy és mindenkorra évről-évre
...kaphassam a befizetett összeg el-

lenében? Sőt csodálkozom azon,
...hogy azon 23 ezer olvasó között
...levő több jó módu közül nem
...akiadtak olyan ajánlók, akik egy
...olyan alapot létesítsenek, amely
...a lap örökös megjelenését bizto-
...sítaná, mert én csak a halál be-
...következésekor akarok megválni
...ezen laptól“.

Az érdekes levél mutatja, hogy
...előfizetőink milyen hűséggel ál-
...lanak a „Magyar Nép“ mellett
...és mindenben egyetértenek feljo-
...gúsunkkal és irányzatunkkal.
...Bár mások is vennének példát
...Abrahám Lajos kedves előfize-
...tőnkötől!

Mi rejlik a takarékoskodás egy haragosa felgyújtotta. Mint-
...mögött? Nagyszalontán har-
...minckét városi tisztviselő közül
...tizennyole kisebbségi tisztvise-
...lőt bocsátottak el. Az elbocsátás
...takarékosági okokra való hi-
...vatkozással történt. Érdekes,
...hogy a takarékoskodás ellenére,
...az elbocsátott tisztviselők állá-
...saiból tizenháromra pályázott
...hirdettek. Ez beszédes bizonyi-
...ték, hogy mi rejlett az elbocsá-
...tás mögött? Valószínűleg román
...tisztviselőkkel fogják betölteni
...az elbocsátott magyar tisztvise-
...lők helyeit.

Vigyázatlanságból megölte
...gyermekét. A Kolozsvár mellett
...fekvő Szamosfalva községben
...szomorú gyermekhalál történt.
...Fereneci Istvánúé öt és fél éves
...kisgyermekét lefektette az ágyba
...és hogy ne fázzék, betakarta.
...Mikor egy órával később a gyer-
...meket felvette, rémülten állapi-
...totta meg, hogy gyermeke meg-
...halt, a takarók alatt megfulladt.

Felgyújtották a farkaslaki
...plebános esürét. Mihály Domo-
...kos, farkaslaki plebános esürét,

hogy a plebános éppen Udvar-
...helyen volt, a tűz hamarosan el-
...harapódzott és a plebánosnak
...egész évi termése és csüire a lán-
...gok martalékaul esett. A lángok
...a templomtoronyba is bekaptak.
...A falusiak önfeláldozó munkájá-
...nak köszönhető, hogy sikerült a
...tűzet eloltani és nem esett áldo-
...zatul az egész község az aljas
...gyújtogató bosszujának.

Milyen világ van Oroszország-
...ban? A szilágymogyei Kálmánd
...községbe most tért haza 20 évi
...hadifogság után Baumgarten
...János. Baumgarten oroszországi
...élményeit elmondotta egy újság-
...írónak. Elbeszéléséből ragadjuk
...ki az alábbiakat:

— Vallásos ember voltam min-
...dig — mondotta Baumgarten —
...és engem még az sem tudott le-
...szoktatni az imádkozásról, hogy
...megbüntettek. Résztvettem én
...ugyanis azon a titkos iszentiszto-
...leten, amelynek két előimádkozó-
...ját tíz-tíz évi börtönre ítéltek.
...Engem csak megfenyegettek, de
...aztán szabadon bocsátottak.

— Nem lehet csodálkozni rajta, ha husz év alatt sem tudtam megszeretni azt az országot, ahol a keserves munka éppen csak az éhenhalástól menti meg a gyári munkást. Havi keresetem negyvennégy rubel volt. Ebből jó, hogyha száraz kenyérré telt. A feleségem és két gyermekem is reggeltől-estig dolgozott napi egy és fél rubelért. De mit ért ez a kereset? Egy kilogramm szalonna 30 rubel, egy kilógram kenyér 3 és fél rubel, egy darab tojás 1 rubel és így tovább.

— Azután megelégettem. Az öcsémnek köszönhetem ezt a boldogságot, rengeteg utánjárással sikerült kieszközölnie az utlevélt. Már 1932-ben készen volt, de csak a két ország között helyreállott diplomáciai viszony tette lehetővé az elutazást.

— Szombat este érkeztem haza és másnap, vasárnap reggel első utam a templomba vezetett. Amikor a szentbeszéd első szavát meghallottam, férfi ember létemre, zokogni kezdtem és sirtam... sirtam az egész intentiszletet alatt.

Haláleset szüretelés közben. A szilágymegyei Szaniszlón, Poszet Antal kereskedő a musttal telt hordókat helyezte el a pincében. A munkánál öccse, Poszet József segédkezett. Közben egyik hordó olyan szerencsétlenül hengeredett Poszet Józsefre, hogy nyakcsigolyája eltört és meghalt.

Óriási bányaszerencsétlenség történt Angliában. A bresthami szénbányában nagy robbanás történt. A robbanás következtében sok tárna összeomlott. Több száz bányászt a romok maguk alá temettek. A mentőcsapatok mindent megtettek, hogy a bányába rokedt bányászokat megmentsék, de a mentés nem sikerült. Kétszáznyolevanöt bányász halt meg a bányában.

TANÍTÓ URAK! Rajz- és földrajz tanításánál nélkülözhetetleneknek bizonyultak a *Minerva R.-T. Cluj-Kolozsvár*, Str. Baron L. Pop 5. (v. Brassai-u.) kiadásában megjelent és már három év óta forgalomban levő *Kovácsi Pál* rajzpedagógus, rajztanár által tervezett, román- és magyar nyelven elkészített füzetek, melyek a modern pedagógia minden követelményeinek tökéletesen megfelelnek.

A rajzfüzetek ára darabonként 4.— Lej, a földrajzfüzetek ára 8.— Lej, a Vezérfonal ára 12.— Lej. — Ugy a Vezérfonal, mint a füzetek az ország minden jobb könyvkereskedésében kaphatók, ahol nem volnának beszerezhetőek: oda utánvétellel készséggel küld a kiadó.

Bő gyermekáldás. Portugália fővárosában, Lizabonban egy negyven éves asszonynak ikrei születtek. Az asszonynak eddig huszonkét élő gyermeke volt. A legutóbbi két gyermek megszületésével az asszonynak huszonnégy élő gyermeke van. Az asszony tizennégy éves korában ment férjhez és tizenhat éves korában született első gyermeke.

Óriási ágyut építettek a franciák. A franciák olyan hatalmas, messzehordó ágyut készítettek, hogy lövés alkalmával nyolcvan kilométeres körzetben érezni lehetett a dörrenés következtében keletkezett levegő-hullámok hatását. A lövés helyétől nem messze fekvő tengeren olyan hullámozás keletkezett, hogy a kisebb csónakok dióhéj módjára táncoltak.

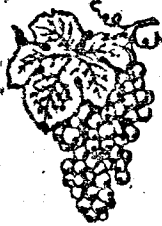
Szerencsétlenség istálló javítás közben. A szatmármegyei Mikola községben Kis Ferenc és fia, Forgács Lukács omladozó istállójának tetőzetét javították. Munkaközben az istálló összedőlt és a romok a két mestermestert maguk alá temették. Súlyos sérülésükkel a szatmári kórházba kerültek.

Tifusz és vérhas után — vörheny — Közöltük, hogy Románia területén súlyos *tifusz- és vérhas-járvány* van. Ez a két járvány most vesztett erejéből, helyettük azonban a *vörheny* lépett fel. *Kolozsvár* és *Zilah* vidékén különösen sok vörheny beteg van. Minthogy a vörheny betegséget is terjeszthetik a legyek, továbbra is nagyon óvatosnak kell lenni a nyersételek fogyasztása alkalmával.

Tiltakoznak a brassói evangélikusok az állami iskolák magyar tagozatainak megszüntetése ellen. Közöltük lapunk előző számában, hogy Brassó megyében megszüntették az állami iskolák magyar tagozatait. A brassói ágostai evangélikus egyházmegye *Csernátfaluban* közgyűlést tartott az ügyvel kapcsolatban. A közgyűlés egyhangulag állást foglalt a méltánytalan határozat ellen és kimondották a közgyűlés tagjai, hogy mindent megtesznek a sérelmes határozat megváltoztatására.

Miért nincs pénz? A Nemzeti Bank igazgatósága a belföldi kölcsön kibocsátásával kapcsolatban számításokat végzett, hogy mennyi pénz van városokban és falvakban elrejtve? A számítások szerint körülbelül *tíz milliárd lejre lehet becsülni az eldugott pénz összegét.* A Nemzeti Bank reméli, hogy a belföldi kölcsön kibocsátásával kapcsolatban sokan fognak kötvényeket vásárolni és így az eldugott pénz visszakerül a gazdasági élet vérkeringésébe.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

SZŐLŐOCTVÁNY

uj telepítésre, valamint pótlásokra a legúj'ányosabb árban beszerezhető, garantált fajokban

Klein Ernő

szőlőoltványtelep

Diosig-Bihardioszeg

Jud. Bihar.

Jó idő esetrén
ősszel ültessünk! Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök!

cm-es alacsony törzsrre nevelésével és a koronának a földhöz közel tartásával. Mert alacsonyabban a szél mozgatójának kevésbé van kitéve a korona, ha az alsó galyakat néhány éven át tavaszi felső bemetszésekkel megerősítjük. Nyulragásnak kitétt szabad helyen

110 cm-es törzs nevelendő, mert-különben a törzs bepólyázása mellett is megrágnak a nyulak a legalsó galyakat; az oldalgalyak bekötözése alkalmával pedig a legbecsesebb termőszerveket tördelnének le.

Mocsáry István

Szerkesztő megjegyzése:

A fenti cikk alapján mindenki igyekezzék betartani a szabályt, hogy a szélverés iránt érzékeny gyümölcs fajtákat ültesse szélvédett helyre. Irányadó ne mindig a cikkben foglalt nyugati, vagy délnyugati irány legyen, hanem a vidékenként uralkodó szélirány tekintetbevételével kell az ültetési tervet elkészíteni.

Forgalmi adót kell fizetni a szőlő után. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, hogy vasutón a szőlőt csak úgy szabad szállítani, ha a feladó igazolja, hogy a szőlő küldemény után járó forgalmiadót kifizette. Az intézkedés súlyosan érinti a csemege-szőlő termelőket és ezért tiltakozni készülnek a miniszternél a sérelmes rendelet ellen.

Elszaporodtak az egerek a Mezőségen. A nagy szárazság miatt az egerek mindenfelé elszaporodtak. Különösen a Mezőség gazdái panaszkodnak az egerek kártétele miatt. A Mezőségen egyelőre nem mernek vetni, mert attól tartanak, hogy az egerek az elvetett vetőmagot megeszik.

Hogyan befolyásolja a trágyázás a káposzta minőségét? Megállapították, hogy a káposzta minőségét a trágyázás egészségi nézőpontból is befolyásolja. A vizsgálatok szerint a friss trágyás helyre ültett káposzta nehezebben emészthető, mint az olyan helyen termelt káposzta, amelyik nem kapott közvetlenül trágyát. A friss trágyás földben nőtt káposzta elfogyasztva nagy mértékben puffasztja a gyomrot

és ezért egészségtelen. A káposzta puffasztó hatása különben általánosan ismeretes, ezért kényesebb gyomru emberek nagyon vigyázzanak, különösen az olyan káposzta fogyasztása alkalmával, amelyik friss trágyás helyről származik. A káposztásnak szánt földet tehát mindig egy-két évvel előbb kell megtrágyázni. Most ősszel azonban semmiesetre sem szabad a káposztásföldre trágyát hordani, amint az általánosan szokásos.

Halad Csikszenttamás népe! A székelyföldi községek sora törnek át a nyomásos gazdálkodásról a szabad gazdálkodás rendszerére. Legutóbb Csikszenttamás gazdái hoztak öröndetes határozatot, hogy felhagynak az ugartartással és az ugaron takarmánynövényeket fognak termelni. Ilyen módon a kis birtokos is nagyobb jövedelemre tehesz, mert birtokának tele nem áll minden évben parlagon, hanem azon lucernát, lóherét, búk

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutalványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

nyit vagy más takarmánynövényeket fog termelni. A esikentamási birtokosság határait méltóságosan és rendben állított szavazással megválasztotta.

Néhány szó a porzolozásról. Gazdáink körében a PORZOL egyre jobban tért hódít, mindmennyivel még mindig vannak, akik a régimódi gálícos csávástól semmiképp sem akarnak elhárítani, füleiket bedugják s nem akarják meghallgatni azoknak a véleményét, akik már szakítottak az ősök idejében használt gálíccal. Kisgazdáktól is számos

véleményt kaptunk a PORZOL jószágáról, ilyenekkel százszámra találkozhatnánk. De csaknem kivétel nélkül azonos tartalmuak. Balogh András kepedi (Temes megye) kisgazda véleményével, hogy nála a PORZOL vált be a gálícosok közül. A kísérletet csak szerűen úgy végezte, hogy a földet rézgálíccal vetett, fél hektár pedig PORZOL-lal. Balogh András megállapította, hogy a porzolozott búzának sokkal szebb a kalásza és szebb szemű volt, mint a rézgálíccal vetett búzának. Azt is megemlíti Balogh András levelében, hogy a kikeléskor megállapított már állapítani a PORZOL jótékony hatását. Mindmennyivel eltekintve megállapítja Balogh András levelében, hogy a porzolozott búzában nem lehetetlen a szűkös szemet kapni. Ezen alapon ajánlja használatát. Megjegyzni azonban, hogy a mai buzaárakhoz viszonyítva a PORZOL drága. Mint Balogh András azonban a levél írása óta a PORZOL lényegesen megolcsult, véleményünk szerint használatát még nagyobb és egyetlen akarat is elhárult.

Pácolószere a PORZOL legyen, Ha eredményt akar PORZOLT vegyen!

A PORZOL újabb leszállított árai:

1 kg.-os csomagban	Lei 78.—
5 " " " kg.-ként	" 76.—
20 dekás tasak	18.—

Követelje kereskedőjétől a PORZOLT!

A legközelebbi lerakat címét közli:

A KÉPVISELET:
AGROTECHNICA, CLUJ-KOLOZSVAR
CALEA REGELE FERDINAND 8.

A VEZÉRKÉPVISELET:
FREDERIC SPODHEIM & Co S. A.
BUCURESTI I, STR. SFT. CONSTANTIN 4.

Nagy sertésvész járvány van Szilágymegyében. Szilágymegyében már hetek óta jelentkezik egyes községekben a sertésvész járvány. Az eddig elszigetelten fellépő megbetegedések most mind általánosabbá kezdenek válni. Csaknem az egész vármegye sertésállománya fertőzöttnek tekinthető. Jelenleg Szilágycseh, Róna, Aranymező, Zsibó, Náprád, Solymos, Szamosudvarhely, Nyirsid, Sarmaság, Szilágysomlyó, Hidvég, Csahoty, Tasnád, Szödémeter, Börvély és Zilah helységekben pusztít a járvány legerősebben.

Gyümölcsfák közös beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet ez évben is összeírja a gazdaközönység gyümölcsfacsemete és disz-bokor szükségletét és azt öleső áron közösen szerzi be. Előjegyzéseket már is elfogad az egyesület titkári hivatala Kolozsvár, Attila-u. 10.

PIAC

Emelkedik a bor ára!

Egész Erdély területén megkezdődött a szüret. A kedvező időjárás miatt az idén hetekkel előbb tudnak szüretelni a gaz-

dák, mint rendes körülmények között szoktak. A terméseredmények nagyon gyengék. Sokkal kevesebb must termett idén, mint ahogy a gazdák remélték. Ennek következtében a must ára megdrágult. Aradhegyalján a három lejes must literenkénti ára öt lejre ugrott fel és azt hiszik, hogy még tovább fog drágulni. Gyulafehérvár vidékén 10—12 lejt ígérnek a must literéért.

A falu vezetői, papok, ténitók, szövetkezeti férfiak okvetlenül vegyék meg

Dr. Oberding József György:

A modern szövetkezeti mozgalom

c. most megjelent munkáját. Tartalmazza a kérdésrevonalkozó összes ismereteket. —

Megrendelhető a

MINERVA könyvkereskedésben

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. sz. alatt, vagy lapunk kiadóhivatalában.

Ára 35.— lei.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Dolgozni és nem kétségeskedni!

Ez a címe egy néhány évvel ezelőtt megjelent könyvnek, amely a kitünő írónak, Carlyle-nek gondolataiból közöl szemelvényeket. A szép gondolatok közlése azt a célt szolgálja, hogy mindennap olvasson el belőle néhányat az ember, hogy aztán több önbizalommal, megnyugvással induljon el az élet feladatainak teljesítésére. Ha valamikor, akkor a mai időben különösen nagy szükség van arra, hogy felélesszük lelkünkben a hitnek és bizalomnak lángját és magunkévá tegyük azt a jelszót, amely e kitünő könyvnek címe volt „Dolgozni és nem kétségeskedni.“

A német nemzet egyik legnehezebb időszakában intézte e bátorító szavakat népéhez Fichte! „Fel-fel a szivekkel! Mondj fájdalmidnak és kétségeidnek jó éjszakát! Hadd szálljon el mint egy gonosz álom, ami szivedet szomorúvá teszi. Nem te vagy a világ kormányzója. Bizzál Istenben! Isten ül a regimenten és ő egyszer, magad is belátod, jóra vezet mindent.“ Erre a bátor, feléledő önbizalomra van szükségünk.

Egészen érthető volt, hogy a nagy történelmi átalakulás súlyos megpróbáltatásai fáradttá, esügtegekké tettek és ha volt népnek oka és joga bánkodni és panaszkodni a reá zúduló próbáltatások nehézsége miatt, akkor a mi népünknek igazán van és volt oka is, joga is erre. Azonban tisztán láthatjuk, hogy a szomorú buslakodás, sóhajtozó panaszkodás semmit sem segít rajtunk. Egy-másra kell támaszkodnunk, meg kell biztatnunk egymást és összefogó erővel önmagunkon kell segítenünk, ha elveszni nem akarunk.

Azt olvastam, hogy egy angol templom kapujára egy ilyen értelmű mondást írtak fel: Két dolog felett nem szabad panaszkodni. Nem szabad panaszkodni az olyan dolog miatt, amelyet nem tudunk megváltoztatni. Az ilyen dolog felett ugyanis hiábavaló panaszkodni. És nem szabad panaszkodni az olyan dolog miatt, amelyen tudunk valamit változtatni, mert olyan dolog felett nem panaszkodni kell, hanem cselekedni. Valóban okos megállapítás s talán arra is érdemes,

hogy olyan helyre írják fel, ahol sok ember látja és megjegyezheti e bölcs intelemnek okos utmutatását. Nekünk sem árt megfigyelni és jól megjegyezni tanácsát.

A napokban egy vidéki összejövetelel vettem részt, ahol jótékonyági intézményeket vezető asszonyok tanácskoztak s elesüggedve állapították meg, hogy a társadalom széles rétegei egyre közönyösebbekké és tartózkodóbbakká válnak minden jótékonyági, társadalmi mozgalommal szemben. Azt mondtam, hogy ez természetes is, mert eddigi társadalmi akcióink legnagyobb részben mindig csak kértek, gyűjtöttek, áldozatokat kívántak a társadalomtól és nem igen nyújtottak előnyt tagjaiknak. Tovább kell haladni. Meg kell értenünk, hogy nemcsak arra kell törekednünk, hogy szeretet közösséggé legyünk, hanem kell látnunk, hogy valóban szeretet közösség csak akkor leszünk, ha munka közösségé tudunk lenni. Tanítsuk, segítsük, gyámolítsuk egymást. A különböző nő-egyesületek, más társadalmi szervezetek keressék meg az utat és módját annak, hogy nemcsak adományokat gyűjtsenek a szegény emberek számára, hanem újabb keresetforrásokat nyissanak meg, munkaalkalmakat fedezzenek föl és az alkotó élet áramába kapcsolják bele tagjaikat. A házi-ipar különböző ágainak megismertetése, a kerti gazdálkodás újabb és újabb lehetőségeinek feltárása, a termelés fokozása és közvetítése az általunk felhasználható segítség igénybevétele mellett, mind-mind új utakat mutathatnak meg számunkra, amelyek keresztül nemcsak kéregetni tudunk, hanem valóban segíteni tudunk egymáson és szolgálni tudunk egymásnak. Elég volt a panaszkodásból. Annak az időnek kezd vége lenni, hisz szájalomból tudjanak megélni emberek. Keményen és határozottan kell szembenézni sulyossá váló feladatokkal és dacos önbizalommal kell megkeresni az akadályok, bajok, nyomorúságok legyőzésének eszközeit és módjait. Ezért kell, hogy a mi jelszavunk is legyen: „Dolgozni és nem kétségeskedni!“

Mulatatók

NEM IRIGYLEM.

Nem irigylem én a szilaj mulatókat.

Mit ha szívök mélyén titkon tán zokognak.

Hossos, vig zajában zenének, beszédnek

Titkítja, nem sir-e száz sebtől a szive

Egy-egy vig szegénynek?

Titkítja, a mámor nem bódító csöpp-e,

Hogy némuljon kissé lelkük kinzó szörnye.

Titkítja, a könnyük mit a jókedv sajtól

Nem remeg-e titkon zokogó sóhajtól,

Szívbe fojtott ajtótl? ...

Nem irigylem én a szilaj nevetőket:

Látom lelkük mélyén a sötét felhőket.

Valahogy úgy érzem, ha szemükbe nézek:

Kacagó danájuk temetési ének

Száz halott reménynek ...

Krúszelyi Erzsébet.

A madár szava.

Hirtelen belép az udvarodba az idegen vagy

eléved a cellengő eb és azonnal megszólal a

kakas. Szavát ekkor úgy értelmezi a Szilágyság

alpe, hogy azt mondja:

— Ki kotoz itt?

Csakugyan a kakasnak ez a szózata ugy

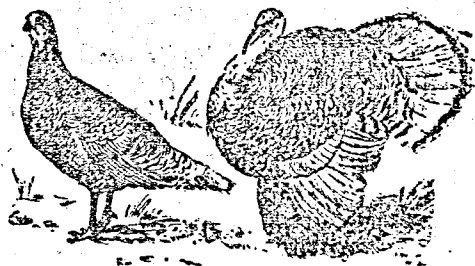
szózik, mint a kérdés — és az is. A nép ele

belke emberi szóvá változtatja.

A pulyka nem is szól, hanem pityereg, már

egy a jéréceje. Fázékony kiesinyeit vezetgetve,

az pityergi:

— Csak így élünk, csak-csak-csak!

Erre a fiak felelik:

— Még egy ki-csitt-csitt-csitt-csitt!

Ekkor berzengésre fogja a pulykakakas, kereket vág a farkával s oda lublúból a jéréce-nek:

— Kuldulással is eltartalak.

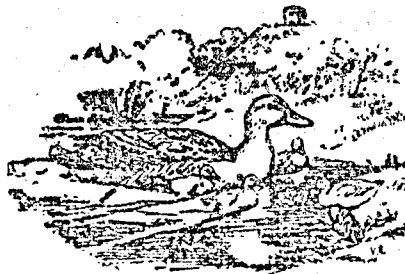
Megbug a duc ülőfáján a fésüs galamb; a nép szerint azt mondja:

Van borunk!

Van borunk!

Erre a kut mellett, a fertő pocsolyából odakiált a torkos kacska:

Csak esapral

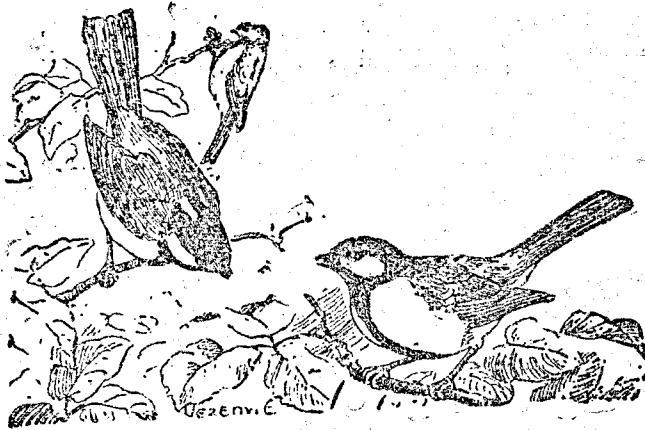
Csak esapral

A galamb burukkolása megfelel a csöndes örömmek, amelyet a gazda érez, mikor pincéje rendben van. A kacska hápogása megfelel a mohóságnak, melynek nem az okos gazdalkodáson, hanem a prédaságon jár az esze. A magyar ember eleven esze kétféle embert tükrözött a két különböző madár természetében és szavában: a takarékosat és a prédát.

A tél a barátcinégét az erdőből a gyümölcsösbe szorítja. A kis madár ernyedetlen szorgalommal keresgéli eledelét ott, az ágak hónaljában, a kéreg repedésében. Csupa alvó bogárság az, mely fának, virágnak, gyümölcsnek kártékony ellensége. Ekkor a kis cinege keresgélés közben így szól:

Nincs, nincs, itt sincs!

Amikor pedig mégis talál valami icipici alvó hernyócskát, petét vagy mást, akkor azt mondja:

Kicsit ér, kicsit éri!

De azért csupa szorgalom!

És mikor a hideg, zuzmarás tél beköszönt, a kis hegyeskontyos pipiske madár, (bubos pacsirta) a szegénység téli barátja, melyről Tompa Mihály oly remekül zengett, beszorul az udvarra, ott keresi szűkös téli eledelét a csűr körül. És ha nem jut elég, azt mondja: kicsi csürl!

Mikor pedig a kemény hidegtől megcsikor-

dul a hó s az éhező égi madarak seregei megszállják a falut, a kerékvágást, a pipiske kívánságot mond:

Csiki szürl! Csiki szürl!

Mert a jó abaposztóból szabott csiki szürvetekedik ám még a bundával is. Szegény ember téli nyomorát így festi a pipiske értelmezett hangja.

No hát még egyet. Jó későre, mikor már kitavaszkodott, az erdő és a kert fái kilombosodtak, megjön távoli téli tanyájáról az aranysárga, feketével vegyes színű málinkó, néhol sárgarigó is a neve. Nagyon szépen szól, akár a furulya méla hangja. És hát mit mond?

A fiúnak, aki a fészket kerülgeti, azt mondogatja:

Kell-e dió, fiu?

A fiu azt mondja: kell hát és követi a madarat, ki messzire elcsalja a fészek tájáról, aztán ott hagyja.

Beléavatkozik ez a gyönyörű madár a falu előljárósága, de még a szolgabírótság dolgába is! Néha azt mondogatja:

Szolgabíró!

Nagynéha azt is hogy:

Jó a bíró!

Itt csak arról tettem tanubizonyságot, hogy teneked, jó népem, megvan a madár iránt a jóindulatod. Eleven eszeddel megérted az életét, hasznát, kárát, szavának megadod a bölcs értelmét is. Ez az értelmezés pedig sokszor saját magad és embertársaid tükre.

Herman Ottó.

Apróságok Adomák

Mit mutat a vérvizsgálat?

A románok szívesen hirdetik, állítják, hogy a székelyek tulajdonképpen elmagyarosított románok. Hogy a székelyek román eredetét minden kétséget kizárólag be lehessen bizonyítani, a legújabbban feltalált vérvizsgálati módszerrel fogtak hozzá egyes helyeken annak a megállapításához, hogy milyen a székelyek eredete? A vizsgálatokat Zetelakán kezdette meg a ko-

lozsvári közegészségügyi intézet vezetője Ramneceanu Petru tanár. A Zetelakán megvizsgált ötszáz ember vére alapos bizonyítékot szolgáltatott amellelt, hogy a székelyek nem román származásúak. A székelyek vérének összetétele legjobban hasonlít a Debrecen vidéki magyarság vérének összetételéhez. A vérvizsgálatot sorra folytatják a Székelyföld különböző helyein.

Új szer a merevgöres ellen.

Angliában hosszú idő óta kísérleteznek az indjánusok által

használt *curare* méreggel, hogy bizonyos betegségek gyógykezelésénél nem lehetne-e hatóerejét hasznosítani? Az orvosok azt a meglepő felfedezést tették, hogy a *curare* mérég a gondtalanul kezelt sebzések alkalmával fel-lépő, merevgöres betegséget gyógyítja. A merevgöres betegségnek eddig is volt gyógyszere, de előrehaladott, súlyos esetekben nem válik be. Az indiánok az erős műreggel nyilaik hegyét mérgezik meg s az ilyen nyállal ejtett seb feltétlenül halálos. Eredikes, hogy merevgöres beteg-

égekben szenvedő betegnél a méreg jótékonyan hat.

A magyar földművelő esze.

Az öreg Károlyi István gróf Bécs főúri köreiből azt állította, hogy nincs okosabb a magyar földművelőnél, mert az mindenre tud talpraesett feleletet adni. Hívatkozott épp a császárvárosban járó vásárhelyi jobbágyaira. Fogadás történt s próbát tettek.

Az alföldi gazdának megmutogatták Bécs minden kincsét, látványát s aztán a legokosabbtól megkérdezték: mondja meg, mennyire becsüli azt, amit látott!

A gazda elgondolkozott, aztán egy kis vártatva így felelt:

— Azt már bajos megmondani; de azt hiszem, megérhet annyit, mint nálunk egy májusi országos eső.

Mindenki felkiáltott, hogy a gróf megnyerte a fogadást.

Szótfogadott a nyul!

A vadász célozza a nyulat és így szól társához:

— Ez is megcsinálhatatja végrendeletét!

A lövés eldördül, de a nyul értetlenül elszalad. Erre a társa gúnyosan szól a vadászhoz:

— Látod szót fogadott, szalad a közjegyzőhöz végrendeletet csináltatni!

HATÁRSZÁD

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej. — orvosi levelekhez 30 lej.

G. M. A romlott krumplit nagyon óvatosan esse állataival. A romlott krumpli ugyanis betegséget okozhat az állatoknál. Különösen vigyázzon arra, hogy a fejős tehéneknek ne adjon romlott krumplit. A romlott krumplival etetett tehének teje főképpen a kis gyerekeknél gyomorbetegséget okozhat.

L. Zs. Panaszkodik, hogy tanácsunk nyomán sok **zöldpaprikát** fogyaszt, gyomra azonban ezt az ételt nem bírja. Állandóan kellemetlenségeket érez paprika evés után. Előfordul, hogy némely ember bizonyos ételeket nem tud elviselni, az ilyen ételek fogyasztását legjobb kerülni. Az Ön esetében azonban még megpróbálhatja a következőket. Megállapították, hogy a paprika magléceiben ugynevezett kapaicin nevű, kámforszerű anyag van. Ez nagyobb mennyiségben fogyasztva súlyos bélhurutra emlékeztető tüneteket vált ki a szervezetben. Mielőtt tehát a paprikát megenné, vágja ki a paprika magléceit. Ezáltal a paprika könnyebben emészthetővé válik, mert sok nehezen emészthető nyers rost kerül ki a zöldpaprikából. Ezenkívül a kapaicin káros hatását is kiküszöböli. A paprikát jól rágja meg és csak miután alaposan elkeveredett nyállal, nyelje le. Ha ezután is azt tapasztalná, hogy a paprika Önnél emésztési zavarokat idéz elő, hagyjon fel evésével.

TANULD MEG!

A szeder, mint gyógyszer. A gyümölcs nemcsak azért egészséges táplálék, mert kitűnő hatása van az emésztésre, és mert a szervezetre nézve nélkülözhetetlen vitamin anyagokat tartalmaz, hanem azért is, mert kitűnő hatása van az ember egészségére. A legújabb vizsgálatok során megállapították, hogy sok betegségnél nagyon jól beválnak a gyümölcsök gyógyszerként. Uj és rendkívül érdekes az a felfedezés, hogy bizonyos betegségeknél egyes gyümölcsök gyógyszerként hatnak. Buler, német tanár megállapította, hogy a szederben olyan szer van, amelyik gyógyítja a tüdőgyulladást. A kiváló német tudós vizsgálatai során bebizonyította, hogy tüdőgyulladásos betegek állapotában lényeges javulás állt be, ha nekik szedret

etettek. Valószínű, hogy a szederrel a tüdőgyulladás kitörését is meg lehet akadályozni. Érdekes, hogy a megvizsgált sok száz gyümölcs között hatásában a citrom hasonlít a szederhez. A citrom is jó szer tüdőgyulladás ellen. A német tanár vizsgálatának eredménye még csak ezután fog teljes értékében jelentkezni a tüdőgyulladás gyógyítása terén. Erekig tartó kísérletezésre és vizsgálatra van ugyanis szükség, hogy egy gyógyszer hatásosságát meglehessen állapítani. A felfedezés újabb figyelmeztető, hogy fogyasszunk sok gyümölcsöt és ne vessük meg a vadontermő gyümölcsöket sem, mint, amelyen például a szeder. A gyümölcs fogyasztása közben azonban szigorúan tartsuk be a szeszor ismertetett egészségi és tisztasági szabályokat.

Mire jó a vadgesztenye? Közéletből írunk a vadgesztenye takarmányozásra való felhasználási módjáról. Egy előfizetőnk most arról értesített bennünket, hogy mikor Horvátországban takarot, látta, hogy a horvátok szappanfőzés alkalmával vadgesztenye levét öntenék a szappánhoz. Az ilyen módon készült szappan nagyon jól habzik és tisztító ereje fokozódik. Az érdekes tapasztalati megállapításnak tudományos alapja van. A vadgesztenye maga ugyanis nagy mennyiségű keményítőt, szaponin nevű anyagot és zsíros olajokat tartalmaz. Ezek az anyagok igen jó hatással vannak a szappan minőségére. A vadgesztenye nagy szaponin tartalma miatt a bőrt kiválóan fehériti és bársonyos tapintatává teszi. Tehát a vadgesztenyét különösen fel lehet használni a háznál.

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért.

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

Szerkesztői hírek

Hátrélékos előfizetőink felszólítását a kilőtt postautalványokkal tovább folytatjuk s az e heti lappéldányokhoz mellékelt utalványokon Nagyküküllő, valamint szatmármegyei hátrélékosok egy részét szólítjuk fel. Az utalvány két célt szolgál. Egyrészt tudomására hozzuk a hátrélékosoknak, hogy mennyivel tartoznak, tehát felszólítás is, másrészt pedig megkönnyítjük a pénz feladását, mert a postahivatalok kötelesek elfogadni a postavezérgazgatóság által engedélyezett utalványokat s azokat nem kell kiállítani.

Már október hónapban vagyunk s előfizetőink nagy része ilyenkor szokott intézkedni, hogy lapunkkal szemben fennálló kötelezettségeiket teljesítsék. Ősz folyamán történik a legtöbb befizetés, mert a gazdák terményeik egy részét már értékesítették. A sok más kiadás mellett ne feledkezzenek meg a „Magyar Népről” sem, amely minden héten bekapogtat hozzájuk, hogy a nagyvilág eseményeiről tájékoztassa a mindennapi kenyér küzdelmeiben fáradozó olvasóinkat, valamint felvilágosítsa a gazdákat érdeklő s a löbftermelést előmozdító haladásokról. Bizony nagyon nehéz nekünk is. Lapunkat előfizetőink pénzén tartjuk fenn s nagyon sok olyan hetünk volt, amikor csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett a költségeket előteremteni. Tehát lapunkhoz ragaszkodó de bizonyos körülmények folytán a hátrélékaikat ed-

dig nem fizető előfizetőinkhez fordulunk hogy ha kissé későn is, de rendezzék hátrélékaikat s ne szerepeljenek nálunk úgy, mint akik nehezen és pontatlanul fizetnek.

Ez annál inkább fontos, mert az 1935 évi könyvnaptárunk összeállítását megkezdettük s jövő hó folyamán készen is lesz. A megjelenés időpontját közölni fogjuk olvasóinkkal. Előre hangsúlyozzuk, hogy naptárt csak azoknak küldhetünk, akik előfizetéseikkel ez év végéig rendben vannak. Természetes, hogy akik már rendezték vagy rövid időn belül kifizetik hátrélékaikat, azokat abban az előnyben részesítjük, hogy a naptárt részükre a megjelenés után, bizonyos sorrendben, de a legelső szállítmánnyal megküldjük. Aki tehát még hátrélékos, de a naptárhoz még ez év folyamán szeretne hozzájutni, küldje be azonnal hátrélékát s akkor mi azonnal előjegyezzük a naptárigénylők közé.

B. M. Enlaka. H. J. Porgány.
 B. P. Magyarókerke. M. J. Szé-

kelykeresztur. B. I. Kálnok. B. F. Homoródalmás. M. Zs. Ürmös. N. O. Szentlélek.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Hitelszöv. Tornya 155, K. S. Erdőhegy, 150, A. G. Fugyivásárhely 155, Sz. J. Nagyszalonta 155, F. J. Gy. Csikszépviz 155, Sz. K. Kászonujfalu 155, K. I. Bucuresti 155, T. I. Habolyka 75, J. M. Bodos 155, K. G. Árkos 155, H. I. Sepsiszentgyörgy 155, S. I. Zabola 125, L. D. Lupény 155, E. A. Petrozsény 155, B. A. Szőkefalva 85, B. M. Nagykapus 150, P. S. Csittszentivány 150, P. M. Szatmár 150, K. B. Egri 150, E. Ö. Szilágypér 150, M. K. Szamosudvarhely 150, D. S. Szamosujvár 155, S. M. Székelybethleufalva 150 Lej.

Apróhirdetések

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

Egészséges bő gabonatermés

APZOPOL SZÁRAZ-DÁCOLÓ SZER

használata nélkül elképzelhetetlen.

Többlettermés! Egészséges magvak! Mérsékelt ár!

Beszerzési forrásokról utbaigazítás! ad a gyártó: Moskovits ipartelep R.-T. Oradea-Nagyvárad.